

rente. Reglen tænkes navnlig anvendt i tilfælde, hvor skyldnerens forhold er dadelværdigt. Reglen vil ikke afskære fordringshaveren fra i overensstemmelse med almindelige erstatningsregler at kræve erstatning for andet tab end rentetab, f. eks. kurstab.

Med hensyn til domstolenes adgang efter reglen i 2. pkt. til at bestemme, at der skal svares en lavere rente, henvises til bemærkningerne til § 3, stk. 4.

Til § 6.

Bestemmelsen svarer til den gældende regel i gældsbrevslovens § 62, stk. 3, 1. pkt.

Til § 7.

Efter § 7 kan det ikke aftales, at en forbruger skal betale højere morarente end den, der følger af § 5. Med hensyn til begrundelsen for denne regel henvises til pkt. 4 i de almindelige bemærkninger.

Til stk. 1.

Reglen indeholder en afgrænsning af, i hvilke tilfælde morarentens størrelse ikke kan fraviges ved aftale til skade for en forbruger. Afgrænsningen sker ved, at der gives en beskrivelse af forbrugerbegrebet. Justitsministeriet har udarbejdet et forslag til en lov om visse forbrugeraftaler (dørsalg m. v., postordresalg og løbende tjenesteydelser), som indeholder en tilsvarende definition af begrebet forbrugeraftale. En lignende definition af forbrugerbegrebet overvejes endvidere i en række andre sammenhænge.

Afgrænsningen sker i første række ved en beskrivelse af aftalens parter. Den ene part skal være en erhvervsdrivende, der indgår en aftale i sit erhverv. Erhvervsdrivende er enhver, der driver privat erhvervsvirksomhed. Offentlige virksomheder anses som erhvervsdrivende, hvis de udøver en virksomhed, som kan sidestilles med privat erhvervsvirksomhed. Den erhvervsdrivende skal have indgået aftalen som led i sit erhverv. Følger aftalen uden for erhvervsvirksomheden, betragtes den erhvervsdrivende som privatperson i forhold til denne aftale.

Den anden part i aftalen — forbrugeren — beskrives gennem den ydelse, som han skal modtage ifølge aftalen. Om en person skal anses for en forbruger, kan således ikke besvares generelt, men kun i relation til en bestemt aftale. En forbruger er en person, som erhverver en ydelse, der hovedsageligt er bestemt til ikke-erhvervsmæssig anvendelse. Den, der indgår aftale om erhvervelse af en ydelse med henblik på erhvervsmæssigt videresalg eller med hen-

blik på anvendelse i en erhvervsvirksomhed, kan således ikke anses for at være en forbruger. Det kan forekomme, at en ydelse erhverves til både erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige formål. I sådanne tilfælde er det afgørende, om anvendelsen hovedsageligt er ikke-erhvervsmæssig. Det er uden betydning, om ydelsen er bestemt til ikke-erhvervsmæssig anvendelse for skyldneren selv eller andre.

Det kræves yderligere, at den erhvervsdrivende vidste eller burde vide, at ydelsen var bestemt hovedsageligt til ikke-erhvervsmæssig anvendelse. Efter reglen i 2. pkt. påhviler det imidlertid den erhvervsdrivende at bevise, at en aftale, han har indgået, ikke er en forbrugeraftale. Det vil formentlig i de fleste tilfælde fremgå klart af omstændighederne, om der er tale om erhvervsmæssige eller ikke-erhvervsmæssige formål. Er den erhvervsdrivende i tvivl om, hvad ydelsen skal tjene til, må det påhvile ham at søge forholdet nærmere oplyst, hvis han ønsker at opnå en højere morarente end efter lovens § 5.

Alle ydelser, der er bestemt til ikke-erhvervsmæssig anvendelse, er omfattet af reglen, uanset ydelsens art. Aftale om køb af løsøre og fast ejendom, om erhvervelse af arbejds- og tjenesteydelser og om lån vil således falde ind under reglen, hvis ydelsen hovedsageligt er bestemt til ikke-erhvervsmæssig anvendelse. Hvis der er oprettet en udlånskonto, vil det afgørende være, om kontoen ved oprettelsen hovedsageligt er bestemt til ikke-erhvervsmæssig anvendelse.

Til stk. 2.

Det foreslås, at løbende provisioner, gebyrer og lignende sidestilles med morarenter. Disse løbende ydelser, hvor det samlede beløb, der skal betales, er afhængigt af længden af skyldnerens betalingsforsinkelse, er nært beslægtede med morarenter. En ufravigelig fastsættelse af morarentesatsen kan derfor kun blive effektiv, hvis den suppleres med regler, der begrænser adgangen til at forhøje morarenten ved aftaler om, at der skal betales ydelser, som i realiteten svarer til morarente.

Det er kun løbende provisioner og gebyrer m. v., der omfattes af reglen. Det kan således fortsat aftales, at en forbruger skal betale et engangsgebyr, hvis han ikke betaler i rette tid. Et engangsgebyr kan f. eks. være fastsat i aftalen for at give fordringshaveren dækning for omkostningerne ved udsendelse af betalingsanmodning efter forslaget § 3, stk. 2.

Aftaler om løbende provisioner m. v. skal efter den foreslåede regel tilsidesættes i det omfang, summen af rente og provision m. v. overstiger renten efter § 5, d.v.s. Nationalbankens diskonto + 2 pct.